

Teden združnih domov v pljuškem okraju

Na poziv KPJ-e in našega državnega vodstva v spoznanju specifične poti našega podeželja v socializem, v skladu z nalogo našega kmetijskega plana je delovno ljudstvo naše nove Jugoslavije že januarja tega leta pristopilo h gradnji združnih domov.

Z majhno zamudo je k temu delu v mesecu februarju pristopil tudi naš okraj.

Meseci, ki so stedihi, so pokazali, da delo ne gre tako, kakor smo si ga zamislili po planu 1948. leta. Razni vzroki, kot protiljudski elementi v krajevnih upravah, posamično pomanjkanje materiala, napačni prijemi aktivistov in celo oportunistični članovi Okrajne uprave, so povzročili, da smo tudi v tem pogledu malone na zadnjem mestu v Sloveniji.

V čast velikemu zgodovinskemu dnevu narodov Jugoslavije — V kongresu — je okrajna uprava za gradnjo združnih domov organizirala široko tekmovalno v »Tednu združnih domov«, in to v času od 18. do 25. julija. Širši sestanki okrajne uprave, krajevnih uprav, aktivistov in sindikalnih podružnic je ta sklep navdušeno sprejel. Podrobni razgovori vseh navzočih so pokazali dobro voljo, ki jo imajo naši delovni ljudje in dal dobro upanje, da bo ta teden uspel.

V čem pa boji ta teden združnih domov? Po sedaj obstoječih načrtih se bi delo v tem tednu izčrpalo predvsem v teh le točkah:

1. Najširša mobilizacija delovnih ljudi s sestavo delovnih ekip po liniji vseh naših masovnih organizacij, počenši pri OF pa do pionirjev, ki bodo dan za dnem na gradiliščih, da se delo pospeši.

2. V izvedbi delovnih sestankov krajevnih uprav na gradiliščih, ki naj izrazijo povezanost vsega ljudstva in potom teh sestankov se bodo na terenu samem poizkušale odstraniti težave, ki se pojavljajo pri gradnji.

3. Poživljeno zbiranje materialnih prispevkov in denarnih sredstev.

4. Aktivizacija vseh sindikatov v okraju, ki bodo dnevno odhajali na gradilišča po planu, ki ga bo izvedla okrajna uprava. Podružnice bodo v največji možni meri v tem tednu izpolnile v celoti delovne obveze in tako dokumentirale ne samo zavest, ki jo imajo o potrebi sodelovanja z našim delovnim kmetom, temveč tudi poudarile pomen, ki ga ima za našo skupnost V. Kongres KPJ.

5. Široko razpredena propaganda, ki naj odstrani še zadnje ovire, ki morda obstojajo še pri redkih posameznikih o tako imenovani nepotrebnosti združnih domov.

Teden se bo začel z otvoritvijo združnega doma v Rogoznici (v surovem stanju) dne 18. julija in zaključil dne 25. julija z otvoritvijo doma v Muretincih. Ta teden bo istočasno odločen korak k dokončni aktivizaciji vsega delovnega ljudstva, ki ne bo več popustila v svoji vni, da izpolni plan 1948. leta.

Okrajna uprava je trdno prepričana, da bo »Teden združnih domov« sprejet od vsega prebivalstva našega okraja, predvsem pa od delovnih kmečkih množic, da bo tisti odmev, ki ga je bil načrt deležen na že omenjenem razširjenem sestanku 13. t. m. Prepričana je, da bo tako vse ljudstvo v okraju s svojim delom potrdilo resolucijo, ki so jo sprejeli na tem sestanku zbrani predstavniki krajevnih uprav, sindikatov in kmetijskih združenj. Resolucija je bila poslana Republiški upravi za gradnjo združnih domov v Ljubljani, ki se po objavi, da bomo izpolnili plan v letu 1948 v gradnji združnih domov do konca novembra t. l. zaključuje z vzkliki globokega prepričanja:

Naj živi KPJ!

Naj živi OF Slovenije!

Naj živi naš tovariš maršal Tito!

Z delom v tednu združnih domov bomo dokazali, da so ti naši vzkliki iskreni in da zaupamo naši KPJ, naši OF in našemu maršalu Titu in da smo odločeni, nadaljevati začeto pot v socializem do naše končne zmage.

Mele France

Nekaj naših prosvetnih nalog v okviru okrajnega petletnega plana

Ne mogli bi govoriti o uspešnem izvajanju petletnega plana, če bi naši ljudski odbori, vsak na svojem področju, ne bil. tisti organi naše oblasti, ki mobilizirajo vse ljudske in materialne sile za izpolnitev plana. Na vsakem področju nam postavlja plan čisto določene naloge. Zato smo si tudi glede kulturnega dviga ravni naših širokih množic postavili na prvem zasedanju Okrajne skupščine osnovne naloge, ki so v skladu z republiškim planom in ki jih je drugo zasedanje Okrajne skupščine sprejetjem okrajnega proračuna tudi konkretiziralo. Osnovna postavka za izpolnitev naloge republiškega plana je ta, da bomo zajeli 75% šolo-obvezne mladine v sedemletke in nižje gimnazije, da bomo dvignili šolski obisk na 100%, da bomo popolnoma obnovili vse šole, organizirali strokovne šole in tečaje, razvili in dvignili kulturno prosvetno delo posebno na podeželju in nudili vso pomoč muzeju v Ptuj.

S tem v zvezi bomo že letos do začetka prihodnjega šolskega leta obnovili šolsko poslopje Mladike v Ptuj in ga usposobili z 21 učilnicami, da se vselita in združita mestna in okoliška osnovna šola. Naši šolski mladini bomo dali s tem zdrave in svetle prostore, ki jim bodo v veselje, nam pa v zadovoljstvo. Še letos bomo pričeli z novo gradnjo šole v Selah in tamkajšnji mladini pripravili vsaj dve učilnici. V dosedanjih učilnicah barake so otroci bili izpostavljeni prepilu in vremenskim neugodnostim, kar nikakor ne smemo dopuščati. Zato bodo predvsem vsi Selani in tudi oba ostala vsolana KLO-a doprinesli vse potrebno za dosego postavljene naloge. Selani so že pokazali smisel in razumevanje za svojo šolo, saj imajo pripravljen že skoraj ves les za ostreže, v kolikor pa ga bo manjkalo, pa smo prepričani, da ga domačini ne bodo odrekli. Tudi za vožnjo in prostovoljno delo so se že izjavili pripravljenci, samo, da jim bo izpolnjena velika in vroča želja, imeti spodobno, moderno šolsko poslopje, v katerem bo njihova in naša mladina dobivala vzgojo in se učila ter tako pridobivala znanje, ki je potrebno v službi za skupnost. Okrajni IO je votal iz svojega investicijskega kredita pol milijona dinarjev za pričetek novogradnje te šole.

V zvezi s stavljenimi planskimi nalogami glede dviganja šolskega obiska je poverjenstvo za prosveto pričelo z izvajanjem skupščinskega sklepa, ki pravi, da se bodo uporabljale administrativne mere proti upornim staršem, ozir. rednikom. Z okrajnim prosvetnim aktivom se je izvedla posebna akcija. Sklicale so se konference zastopnikov KLO-ov, množičnih organizacij in šol, ki so razpravljale poleg drugih prosvetnih vprašanj tudi o vprašanju šolskih zamud. Na teh konferencah se je pristopilo prvič po osvoboditvi h kaznovanju tistih staršev ali rednikov, katerih šoloobvezni otroci so dali najbolj kričeče slučaje šolskih izostankov. Prizadeti so bili kaznovani ob soglasju vseh udeležencev konference. Posledica tega je bila, da se je šolski obisk v juniju dvignil povprečno za 14,3% in dosegel 86,7% celotnega šolskega obiska. Dober obisk šole omogoči prilastitev znanja, ki ga predpisuje učni načrt. Tudi učni načrt je del petletnega plana. Če ne izpolnimo zahtev učnega načrta, oviramo razvoj in napredek, oviramo usposabljanje mladine za planske naloge, delamo torej proti planu. Za redno in uspešno šolsko delo je potreben vsaj 80% obisk osnovnih šol. Tega v prvem polletju ni doseglo niti 20 osnovnih šol. So šole, ki so v tem pogledu posebno zanemarjene. Tako je v prvem polletju na primer dosegla šola v Trnovski vasi le 68% obiska, šola na Polenškaku 65%, v Juršincih 62,9%, na Rodnem vrhu 61,6%, v Vitomarcih le 56%, a na Desterniku komaj 54% šolskega obiska. Ali moremo to zagovarjati? To kaže žalostno sliko hotenja po izobrazbi in kulturnem dvigu. Dosežen učni uspeh je verna slika slabega obiskovanja šole. V preteklem šolskem letu je od 9701 učencev osnovne šole izdelalo le 6755 učencev, kar pomeni povprečno 69,6%. Pravilno gledanje na šolo beleži obisk učencev šole v Cirkovcih z 96%, Središče z 95% in Hum z 94,9%. Pohvaliti pa

KLO Pleterje s 1553 ha zamlje le 3500 din, sama vas Pleterje pa samo 750 din, ali na primer Cirkovci, ki bi po svoji zmogljivosti morali biti na prvem mestu — le 40.250 din. Tako so vasi Zetale, Cirkulane, Paradiž, Majšperk, Gradišče, Gruskovec in Leskovec vpisale 180.250 din posojila, torej več kot 20 bogatih vasi na Dravskem polju skupaj.

Po vsem dosedanjem vpisu je vidno, da so vpisali največ delavci, nameščenci in mali kmetje, dočim so se veliki kmetje z različnimi izgovori umaknili od sodelovanja. Zelo žalosten in smešen je izgovor velike kmetice Tušekove iz Podgorca, ki bi po svoji izjavi s ponosom sodelovala v tej akciji, da pa je resnično tako uboga, da bo imela za kosilo samo solato in je sodelovanje res nemogoče. Šele drugi dan, ko so vpisali že skoraj vsi sovaščani, se je po velikem premišljanju odločila za 500 din. Mladinci in mladinke traktorske brigade v Podgorcih pa so brez vsakega pomišljanja pri svoji majhni plači vpisali vsak po 1000 din.

Lepe rezultate so dosegle tudi naše sindikalne podružnice, predvsem Strnišče — tovarna 365.750 din, Kmetijska zadruga Gorca-Dežno 35.000 din, sindikalna podružnica invalidskih podjetij 39.500 din, državno posestvo Podlehnik 61.000 din, okrajna podružnica 210.000 din. Treba je pripomniti, da je obveščanje od strani Okrajnega sindikalnega sveta zelo pomanjkljivo in slabo organizirano. Nasprotno pa so se pokazali kot najslabši KLO-i po-eg že omenjenih Cirkovci in Pleter še Spuhlja, Sobotinci, Sela, Hajdina, Lancova vas, Mezgovci in Pobrežje, ki do sedaj še niso pokazali aktivnosti kljub temu, da bi ob pravem delu krajevnega aktiva ljudstvo sprejelo to akcijo kot svojo.

Pri vpisovanju ljudskega posojila pa so se pokazale tudi organizacijsko tehnične pomanjkljivosti. Tako so ponekod komisije za vpis ljudskega posojila čakale vpisovalce doma, na drugi strani pa smo videli primer, ko je komisija v enem dnevu obiskala 83 hiš brez prave obrazložitve. Seveda je bil tudi temu primeren uspeh. Vpis ljudskega posojila ne more biti stvar komisije same, temveč slehernega člana OF.

Take in podobne pomanjkljivosti so postavile ptujski okraj med zadnje okraje v Sloveniji. Dolžnost nas vseh je, da to sramotno vsoto za ptujski okraj dvignemo, da bo vredna cilja, kateremu je namenjena.

Tudi ljudsko-prosvetni aktivni tekmujejo na čast V. kongresa KPJ

Na V. Plenumu Ljudske prosvete Slovenije je bil sprejet sklep, da do V. Kongresa KPJ organiziramo na področju vsakega KLO knjižnico. Tako smo imeli v našem okraju organizirati 40 knjižnic. Kljub temu, da je bil rok kratek, so KLPS sprejeli ta sklep z veseljem in s sodelovanjem KLO-ov smo uspeli sklep izvesti 100%. Res je, da nimajo še vse novoustanovljene knjižnice primernih prostorov, vendar knjiga je prišla v sleherni vas — romala bo iz rok v roke in pomagala pri vzgoji delovnega človeka. Znatno nam je pri izvedbi tega sklepa pomagal Izvršni odbor Ljudske prosvete Slovenije, ki je z lepo pošiljko knjig ustvaril temelj našim novoustanovljenim knjižnicam v socialno najšibkejših krajih, Halozah in Slovenskih goricah. Pohvaliti moramo KLO Gorenjski vrh, ki je za novo knjižnico nabavil ob pomoči vaščanov že 160 knjig. Tako imamo sedaj v našem okraju 92 ljudskih knjižnic z 10.829 knjigami. Najbolje deluje knjižnica v Ptuj, ki jo vodi tov. Mokole, v Bukovcih — Strelec Terezija, in Ormožu, kjer je zelo požrtvovalna knjižničarka Rožic Sonja. — V tekmovalju med knjižnicami vse Slovenije pa so se znatno izboljšale tudi nekatere druge. F. V.

Gradnja združnih domov — organizator delovnih ljudi na vasi v ne-sebični in požrtvovalni borbi za koristi skupnosti